

har Lovet, en meget betydelig forøget Indførsel af fremmede industrielle Varer i alle Retninger. Ja, det har nok noget at betyde for dem, der arbejde i Faget. Det har nok noget at sige, naar en Papirarbejder i Silkeborg kan spare 2 Ore om Ugen paa hele sit Forbrug, at han saa kan faa sit Papir $\frac{1}{10}$ Ore billigere; det er altid noget. Om Fabrikken bliver lukket, spiller ingen Rolle, thi vi ere alle Forbrugere; vi kunne leve af at forbruge, det er tilstrækkeligt, vi behøve ikke at producere. Saaledes gaar det i alle Retninger. Til Stomageren siges der: Du har en Told af 66 Ore pr. Hund, og vi nedfætte den — jeg huster ikke i Djeblikket hvor meget, men det er jo kun et Tankeeksperiment, her er Tale om — saa spare vi $\frac{1}{2}$ Ore om Ugen paa vort Skotøj; Følgen er rigtignok, at dit Arbejde formindskes, men du skal huffe paa, at vi ere alle Forbrugere, og du har Udfigt til, dersom du hører til Eliten, at tjene $\frac{1}{2}$ Ore om Ugen, og til Gengæld vil Følgen blive, at Indførselen af fremmed Skotøj fordobles og dit eget Arbejde formindskes, men det skal du tage imod som et Slag af Skæbnen, man kristelig skal finde sig i, naar man ved, at man er det mindre Antal, som det skader, medens de flere er dem, som det kommer til at gavne. Jeg skal nævne som Eksempel paa Industrier, der forsvinde, Drejerfaget, hvis Oplysninger de Herrer med Interesse ville have læst i Bestænkningen. Det er et Haandværksfag, som før var blomstrende i Landet, men siden den sidste Toldlov af 1863, der nedfættede Beskyttelsen langt under det tidligere, er det forsvundet af Landet, saaledes at de Drejere, vi have, sælge udenlandsk Fabrikarbejde, men ikke ere i Stand til selv at lave noget.

Dermed er jeg færdig med mine Grundtanker i denne Sag. Jeg kunde have Vist til at tilføje historiske Eksempler men skal ogsaa der afforte og ikke videre inlade mig paa dem. Jeg skal nøjes med at nævne, at det er en Kendsgerning, at England i 400 Aar har arbejdet under Beskyttelse, og denne Beskyttelse bestod indtil 1845 og delvis indtil 1861, saa at det er vitterligt, at den engelske Industris Overlegenhed er vokset frem under dette System. Det ærede Medlem for Slagelse jagde i Gaar, jeg har glemt i hvilken nøjsagtig Forbindelse, at han ikke benægtede, at der var stet store Fremskridt — jeg tror i Tyskland — under Beskyttelsen, men de vare stete paa Trods af Beskyttelsen. Naa ja, man maa være nøjsom med Indrømmelser, og jeg skal tage den, som den er, naar saa blot det ærede Medlem vil indrømme mig, og det maa han ogsaa, at den engelske Industris Fremskridt er stet paa

Trods af Beskyttelsen, for det væsentligste for mig er, at det er stet under Beskyttelsen. Jeg tror, vi gerne kunne strides, om det er fordi eller paa Trods, vi have i alt Fald faaet den Ting staaet fast, at naar Beskyttelsen er saa slem, at den ødelægger alting, saa se vi alligevel, at den engelske Industri er vokset op til den vældigste paa Jorden paa Trods af denne slemme Beskyttelse, som den havde, og som bestod indtil det Tidspunkt, jeg har nævnt. Saa gif man fra den. Hvorfor? Ganste simpelt, fordi Industrien var bleven saa stor, at den ikke kunde være i Landet mere, den skulde eksportere, det var dens Livsinteresse, og saa stæbte den sig — det gaar saadan i Verden — en Doktrin derom. Her have vi en national Skavank, vi ere et Folk, der er tilbøjeligt til at tro paa Doktriner og tro, at Doktriner blive til først, og saa lave vi Verden om efter Doktriner. Jeg tror, vi have godt af at lære, at Verden er først, og saa lave vi Doktriner efter Verden. Saa floge have Englænderne været, og jeg sigter dem ikke for at have gjort det af nederdrægtige, lave og flette Bevæggrunde. De kom ganste naturligt ind paa Frihandelsdoktrinen, den blomstrede op af den Jordbund, hvor der var Trang til at vide sig ud. Nu var man stikker paa sit eget Marked, nu skulde man ud, og naar andre Folk lukkede og sagde: vi ville ikke have jer ind, vi beskytte os, sagde man i England: vi have her en meget bedre Doktrin, Frihandelen er bedre, vi lukke op for jer, gør nu Lige for Lige. Det er et udmærket Princip, der er kun det ved det, at Frihandel og Frikonurrence ere kun to Ord for selsomme Ting. Frihandel kaldes det, naar det sker mellem Nationerne, Frikonurrence, naar det er mellem to Butikker paa Gaden. Frikonurrenzen er en meget smukt Ting, men det er ikke til at bestride, at den er til Gavn for de stærke og til Skade for de svage, og det vil det ærede Medlem for Slagelse ikke bestride, af ganste specielle Grunde, naar det drejer sig om Næringslivet. England er hverken mere eller mindre end den store Fabrikant, den store Butik, som har sagt til sig selv: ville blot andre handle med os paa lige Vilkaar, knuse vi dem med Glans. De skulle ikke, hvorfor de ere Frihandelsmænd, de gøre ikke nogen Høverkule af deres Hjerte. De Herrer ville have set i den lille Bjæce, som er delt om for længere Tid siden, og hvori jeg har oversat Minister Chamberlains Tale for nylig, at mellem de Alternativer, han stiller op, som Fremtiden kan føre til, tænker han sig, at de engelske Kolonier kunne blive frihandlende ligesom Moderlandet. Han siger